

Preklad tejto stránky bol vytvorený strojovým prekladom [Prepojenie]. Strojové preklady môžu obsahovať chyby, ktoré môžu znížovať ich zrozumiteľnosť a presnosť. Ombudsman nenesie žiadnu zodpovednosť za prípadné nezrovnalosti. Ak potrebujete najaktuálnejšie informácie a chcete mať právnu istotu, pozrite si zdrojovú verziu, ktorá sa nachádza na uvedenom odkaze angličtina. Ak potrebujete viac informácií, prečítajte si dokument o našej [jazykovej politike a politike prekladu](#) [Prepojenie].

Rozhodnutie vo veci 724/2019/MIG o odmietnutí Európskej komisie poskytnúť úplný prístup verejnosti k dokumentu týkajúcemu sa auditov možných konfliktov záujmov v Česku

Rozhodnutie

Prípád 724/2019/MIG - Otvorené dňa 10/05/2019 - Rozhodnutie z dňa 25/03/2020 -

Dotknutý orgán Európska komisia (Vyriešené inštitúciou) |

Táto vec sa týkala žiadosti o prístup verejnosti k listu Európskej komisie českým orgánom v súvislosti s auditmi týkajúcimi sa možných konfliktov záujmov v Česku. Komisia odmietla poskytnúť prístup k listu s tvrdením, že jeho zverejnenie by ohrozilo úspešné dokončenie auditov.

Ombudsmanka sa domnieva, že Komisia by mala poskytnúť čiastočný prístup k tomuto listu, a tým upokojiť verejnosť a zároveň verejnosti potvrdiť, že prijíma primerané opatrenia na ochranu finančných prostriedkov EÚ.

Komisia akceptovala toto riešenie a poskytla sťažovateľovi prístup k tým odsekom listu, pri ktorých sa ombudsmanka domnievala, že je možné ich zverejniť. Ombudsmanka konštatuje, že tým Komisia sťažnosť vyriešila. Z toho dôvodu uzavrela svoje vyšetrovanie.

Okolnosti podania sťažnosti

1. Európska únia poskytuje členským štátom finančné prostriedky na podporu hospodárskeho rozvoja a posilnenie sociálnej súdržnosti v celej EÚ. Programy hospodárskej a sociálnej súdržnosti vykonávajú členské štáty, čo znamená, že vyberajú, monitorujú a hodnotia projekty, ktoré dostávajú finančné prostriedky EÚ.

2. Komisia monitoruje každý program a môže pozastaviť platby, ak „*existujú jasné dôkazy naznačujúce závažné nedostatky vo fungovaní systému riadenia a kontroly*“ [1] [Prepojenie] alebo ak „*výdavky (...) sú spojené s nezrovnalosťou, ktorá má vážne finančné dôsledky (...)*“ [2] [Prepojenie] V tejto súvislosti má Komisia právomoc vykonávať audity s cieľom overiť, či sú kontrolné mechanizmy členského štátu primerané a či existujú nejaké nedostatky a/alebo nezrovnalosti týkajúce sa projektov financovaných EÚ.

3. V roku 2018 Komisia v reakcii na obvinenia z potenciálnych konfliktov záujmov v súvislosti s určitými projektmi financovanými EÚ v Česku vykonala audit finančných prostriedkov EÚ poskytnutých spoločnosti Agrofert, hlavnej holdingovej spoločnosti založenej súčasným predsedom vlády Českej republiky.

4. **Európsky parlament vydal 13. decembra 2018 uznesenie**, v ktorom okrem iného požiadal Komisiu, aby „*uverejnila všetky dokumenty, ktoré má k dispozícii a ktoré sa týkajú možného konfliktu záujmov českého premiéra a ministra poľnohospodárstva, a vysvetlila, aké kroky plánuje prijať na nápravu situácie*“. [3] [Prepojenie]

5. Dňa 19. decembra 2018 sťažovateľ, člen Senátu Česka, požiadal Komisiu o zverejnenie dokumentov týkajúcich sa auditov Komisie [4] Ide o list, ktorý komisár Oettinger zaslal českým orgánom 29. novembra 2018 (ktorého nezverejnenie je predmetom tohto vyšetrovania) a štyri dokumenty z decembra 2018, v ktorých sa uvádza rozsah a metodika auditov, ktoré sa majú vykonať začiatkom roka 2019 (nezverejnenie týchto štyroch dokumentov bolo predmetom vyšetrovania ombudsmanky 721/2019/MIG [5]).

6. Komisia zamietla prístup. Sťažovateľ požiadal Komisiu, aby svoje rozhodnutia preskúmala prostredníctvom tzv. „potvrdených žiadostí“.

7. V januári 2019 Komisia začala novú sériu auditov týkajúcich sa financovania poskytnutého spoločnosti Agrofert.

8. Vo februári a v marci 2019 Komisia potvrdila svoje rozhodnutia nezverejniť dokumenty (vydala tzv. potvrdzujúce rozhodnutia). Komisia v oboch prípadoch uviedla dva dôvody: tvrdila, že zverejnenie dokumentov by narušilo účel inšpekcií, vyšetrovaní a auditov [6] a že by narušilo súkromie a integritu jednotlivca [7] . Pokiaľ ide o list, ktorý komisár Oettinger zaslal českým orgánom, Komisia takisto tvrdila, že zverejnenie by vážne narušilo jej rozhodovanie [8] [Prepojenie].

9. Nespokojný s rozhodnutím Komisie nezverejniť dokumenty sa sťažovateľ obrátil na ombudsmanku v apríli 2019.

Vyšetrovanie

10. V priebehu vyšetrovania ombudsman získal od Komisie kópie príslušných dokumentov.

Predložené argumenty

11. Ombudsmanka najprv poznamenala, že stanovisko Komisie bolo uvedené v jej potvrdzujúcej odpovedi sťažovateľovi. Ombudsmanka informovala Komisiu, že ak si to želá, môže poskytnúť dodatočné stanoviská. Komisia tak neurobila, a ombudsmanka preto pri svojom posúdení vychádzala z potvrdzujúceho rozhodnutia Komisie, názorov sťažovateľa (ako sú vyjadrené v jeho sťažnosti) a z jej vlastného posúdenia obsahu listu.

Argumenty predložené Komisiou

12. Komisia tvrdila, že dokument sa týka prebiehajúcich auditov a že jeho zverejnenie by mohlo ohroziť dokončenie týchto auditov [9]. Komisia konkrétne uviedla, že zverejnenie dokumentu by Komisiu vystavilo riziku vonkajšieho tlaku, čo by poškodilo riadne vykonávanie auditov a ohrozilo spoluprácu medzi Komisiou a českými orgánmi.

13. Komisia takisto tvrdila, že úplné zverejnenie dokumentu by narušilo súkromie a integritu jednotlivcov, keďže dokument obsahuje niektoré osobné údaje [10] [Prepojenie], napríklad podpis.

14. Komisia okrem toho tvrdila, že zverejnenie dokumentu by mohlo narušiť ochranu rozhodovacieho procesu Komisie, keďže dokument obsahuje citlivé predbežné závery týkajúce sa údajných konfliktov záujmov, o ktorých Komisia ešte neprijala konečné rozhodnutie.

15. Pokiaľ ide o existenciu verejného záujmu, ktorý by mohol odôvodniť zverejnenie, Komisia uviedla, že chápe, že existuje „určitý záujem o predmet“. Napriek tomu dospela k záveru, že tento záujem neprevažuje nad verejným záujmom na zabezpečení riadneho vykonávania prebiehajúcich auditov a rozhodovania Komisie bez vonkajšieho tlaku.

Argumenty predložené sťažovateľom

16. Sťažovateľ tvrdil, že Komisia nesprávne posúdila existenciu a význam verejného záujmu na získaní prístupu k požadovanému dokumentu. Sťažovateľ uviedol, že Komisia neposkytla žiadne odôvodnenie, prečo neexistuje verejný záujem na zverejnení požadovaného dokumentu.

Návrh ombudsmana na riešenie

17. Ombudsmanka sa domnieva, že informovanosť verejnosti o opatreniach Komisie týkajúcich sa obvinení z potenciálnych konfliktov záujmov, do ktorých je zapojený verejný zástupca na vysokej úrovni a ktoré zahŕňa využívanie významných finančných prostriedkov EÚ, by slúžila verejnému záujmu. Slúžilo by na informovanie verejnosti o tom, či Komisia a české orgány včas podnikli všetky príslušné kroky na ochranu finančných záujmov EÚ a na zabezpečenie dodržiavania zásad právneho štátu. Verejný záujem bol významný, keďže jednotlivec, ktorý je stredobodom vyšetrovania Komisie, je súčasný predseda vlády Českej republiky.

18. Hoci verejný záujem v tejto veci bol zjavný, kľúčovou otázkou však bolo, či by zverejnenie požadovaného dokumentu *v tomto štádiu auditov Komisie* slúžilo verejnému záujmu, alebo či by sa verejnému záujmu lepšie vyhovelo, keby Komisia sprístupnila dokument po dokončení svojich auditov. Ombudsmanka pri tomto posúdení pochopila, že dokončenie auditov Komisie má zásadný význam z hľadiska presného objasnenia prípadného možného konfliktu záujmov a ochrany verejných finančných prostriedkov EÚ.

19. Sporným dokumentom v tejto veci bol list, ktorý 29. novembra 2018 zaslal komisár pre rozpočet a ľudské zdroje Günter Oettinger českým orgánom. Tento list sa týkal dvoch podstatných otázok, z ktorých jedna sa týkala obdobia pred 2. augustom 2018 a druhá sa týkala obdobia po 2. auguste 2018. Tento dátum bol relevantný, pretože v ten deň nadobudlo účinnosť nové nariadenie o rozpočtových pravidlách [\[11\]](#) [\[Prepojenie\]](#), ktorým sa Komisii udeľujú väčšie vyšetrovacie právomoci.

20. Pokiaľ ide o obdobie *po* 2. auguste 2018, list obsahoval veľmi podrobné informácie o prebiehajúcom audite, ktorý Komisia *už* začala podľa článku 61 tohto nariadenia o rozpočtových pravidlách, keď bol list zaslaný (konkrétne v novembri 2018). Podľa názoru ombudsmana by odhalenie týchto podrobností počas prebiehajúceho auditu mohlo oslabiť schopnosť Komisie účinne dokončiť audit.

21. Pokiaľ však ide o obdobie *pred* 2. augustom 2018, v novembrovom liste sa vo všeobecnosti opisuje právny rámec, v ktorom sa od členských štátov vyžaduje, aby mali systémy kontroly zamerané na zabezpečenie riadneho plnenia rozpočtu EÚ. Ombudsmanka sa domnieva, že nejde o citlivé informácie. V liste sa ďalej uvádza, že Komisia začne audity s cieľom preskúmať tieto systémy kontroly. Tento posledný odsek nemožno považovať za dôverný, keďže Komisia na inom mieste uviedla, že takéto audity začne.

22. Ombudsmanka zastávala názor, že zverejnenie dvoch odsekov obsahujúcich tieto veľmi všeobecné informácie by neohrozilo audity Komisie. Ombudsmanka sa takisto domnievala, že poskytnutie prístupu k týmto dvom odsekom predstavuje zmysluplný čiastočný prístup, keďže takéto zverejnenie by ubezpečilo a potvrdilo verejnosti, že Komisia prijíma primerané opatrenia týkajúce sa ochrany finančných prostriedkov EÚ.

23. Pokiaľ ide o zmysluplný prístup, ombudsmanka sa takisto domnievala, že poskytnutie prístupu k prvým dvom odsekom listu a záverečnému odseku listu by pomohlo verejnosti pochopiť kontext a význam listu bez toho, aby boli ohrozené prebiehajúce audity Komisie.

24. Navrhovateľ tvrdil, že existuje verejný záujem na zverejnení celého listu. Ombudsmanka zdôraznila, že podľa jej názoru existuje verejný záujem na uistení verejnosti, že Komisia prijíma vhodné opatrenia na vyšetrovanie a prijímanie opatrení v súvislosti s obvineniami z možných konfliktov záujmov. Komisia by preto mala konať čo najtransparentnejšie a čo najotvorenejšie. Ombudsmanka však takisto poznamenala, že existujú aj iné verejné záujmy, ktoré je potrebné zohľadniť, a to najmä to, že pri ochrane schopnosti Komisie vykonávať audity zamerané na zabezpečenie ochrany finančných prostriedkov EÚ a dodržiavania zásad právneho štátu

existujú aj iné verejné záujmy. V tejto súvislosti sa ombudsman domnieval, že verejnému záujmu sa najlepšie podarilo dosiahnuť čiastočný prístup k dokumentu.

25. V uvedenej súvislosti ombudsmanka náležite zohľadnila aj skutočnosť, že Komisia vynaložila značné úsilie na informovanie verejnosti, napríklad poskytovaním pravidelných aktualizácií svojich auditov Európskemu parlamentu, a očakávala, že Komisia bude v tomto úsilí pokračovať.

26. Na základe uvedených zásad ombudsman navrhol toto riešenie: [12]

Komisia by mala sťažovateľovi poskytnúť čiastočný prístup k požadovanému listu (ako sa uvádza v návrhu riešenia) v súlade s uvedenými zásadami.

27. V nadväznosti na návrh ombudsmana na riešenie Komisia prehodnotila svoje stanovisko. Súhlasila s tým, že sťažovateľovi poskytne neobmedzený prístup k tým odsekom požadovaného listu, ktoré ombudsman uviedol. [13] [\[Prepojenie\]](#)

28. Sťažovateľ dostal príležitosť vyjadriť sa k navrhovanému riešeniu ombudsmana a k odpovedi Komisie na toto riešenie. Neposkytol však žiadne pripomienky.

29. Ombudsmanka víta skutočnosť, že Komisia prijala jej návrh na riešenie a primerané čiastočné zverejnenie listu (teraz bývalého) komisára. Sťažnosť považuje za vyriešenú.

Záver

Na základe vyšetrovania ombudsman uzatvára tento prípad týmto záverom:

Európska komisia vyriešila sťažnosť tým, že poskytla významný čiastočný prístup k požadovanému listu.

Sťažovateľ a Komisia budú o tomto rozhodnutí informovaní .

Emily O'Reilly

Európsky ombudsman

Štrasburg, 25. 2020

[1] [Prepojenie] Článok 83 ods. 1 písm. a) nariadenia o spoločných ustanoveniach č. 1303/2013:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1303&from=EN> [Prepojenie].

[2] [Prepojenie] Článok 142 ods. 1 písm. b) nariadenia o spoločných ustanoveniach.

[3] [Prepojenie] Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. decembra 2018 o konflikte záujmov a ochrane rozpočtu EÚ v Českej republike, bod 13,
http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0530_EN.pdf [Prepojenie].

[4] [Prepojenie] Podľa nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Prepojenie].

[5] [Prepojenie] Rozhodnutie ombudsmana je k dispozícii na adrese:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/116978> [Prepojenie].

[6] [Prepojenie] Článok 4 ods. 2 tretia identita nariadenia č. 1049/2001.

[7] [Prepojenie] Článok 4 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1049/2001.

[8] [Prepojenie] Článok 4 ods. 3 prvý pododsek nariadenia č. 1049/2001.

[9] [Prepojenie] Rozsudok Všeobecného súdu z 12. mája 2015, *Technion/Európska komisia*, T-480/11:
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=A27D2A0FF2D5ED9466FF5E824F4C2EDB?text=&>
[Prepojenie].

[10] [Prepojenie] V zmysle nariadenia 2018/1725 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov je k dispozícii na adrese:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Prepojenie].

[11] [Prepojenie] Nariadenie 2018/1046 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=en> [Prepojenie].

[12] [Prepojenie] Návrh riešenia nebol uverejnený na internetovej stránke ombudsmana, pretože sa týka obsahu požadovaného dokumentu, a teda obsahuje dôverné informácie.

[13] [Prepojenie] Odpoveď Komisie na návrh ombudsmanky na riešenie je k dispozícii na adrese: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/124284> [Prepojenie].